

Antonia Mujika Urrestarazu

*Idiazabal,
Gipuzkoa
(1916-2019)*

Aurkibidea

Biografia

Antonia Idiazabalgo Erdikoa baserrian jaio zen. Ama zuen bertakoa, eta aita, berriz, Idiazabalgo Urbizu baserrikoa. Eskolara gutxi joan zen; izan ere, gurasoak artzainak zituen. Horrenbestez, udako denboraldia Urbian igarotzen zuten, eta negukoa Bizkaian. Hemezortzi urte zituela, Donostiara joan zen neskame lanetan aritzera.

Zintak

IDI-011

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data:** 2011-12-23
- **Iraupena:** 69 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin

Pasarteak

1. Udan Urbiara, neguan Bizkaiko Fikara

- **Erref:** IDI-011/003
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:02:56. **Bukatu:** 00:05:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Artzaintzak lan asko ditu. Gazta urte erdian edo egiten zen lehen. Udan Urbiara eta neguan Bizkaiko Fikara joaten ziren.

2. Bizimodu gogorra Urbian

- **Erref:** IDI-011/004
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:05:02. **Bukatu:** 00:08:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Miserian bizi omen ziren Urbian. Dena behetik eraman behar zen zaldian; ogia lehortu egiten zen. Borda txarrak zituzten. Dena gela bakarra zen borda. Kamainan egiten zuten lo. Bazter batean edo kanpoan egiten zuten sua.

3. Egunean eguneko gaztaiak

- **Erref:** IDI-011/005
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:08:00. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Ardiak bere kasa ibiltzen dira Urbian. Egunean-egunean egiten zituzten gaztak. Hainbat tresna erabiltzen zuten, malatsa esaterako. Gazta nola egiten den. Sei bat hilabete iraun dezake gaztak.

4. Aspaldikoa du Idiazabalgo gaztak fama

- **Erref:** IDI-011/007
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:11:15. **Bukatu:** 00:13:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Aspaldikoa du Idiazabalgo gaztak fama; lehengo zaharrei ere gauza bera entzuten zien. Beti ondo saldu izan dute gazta. Betidanik artzainak izan dira familian. Pertsonak ez baina txakurrak menderatzen omen du ardia; ezin da artzaintzan jardun txakurrik gabe.

5. Giro ona Urbiako artzainen artean

- **Erref:** IDI-011/008
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:13:08. **Bukatu:** 00:14:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Orain baino artzain gehiago zen orduan Urbian. Giro ona zegoen beren artean; jaietan, elkarrengana bildu eta jokoan aritzen ziren.

6. Neguan Bizkaira ardiekin

- **Erref:** IDI-011/009
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:14:06. **Bukatu:** 00:16:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Neguan Bizkaira joan beharra gogorra zen. Beste familia baten etxean bizitzen ziren, baina; jatorduak berek prestatu behar zituzten. Familia zatituta geratzen zen, batzuk Bizkaira eta beste batzuk Idiazabalen. Gazta ondo saltzen zen Bizkaian.

7. Urbiako ermitara mezara

- **Erref:** IDI-011/010
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:16:08. **Bukatu:** 00:17:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

<p>Bera txikia zela egin zuten Urbiako ermita. Aita Lizarralde etortzen zen

Arantzazutik. Gustura joaten ziren mezata elkar ikusteagatik. Norbaitek ordainduz gero, Fondara joaten ziren salda hartzera.</p>

8. Erroгатibak eguraldia alda zedin

- **Erref:** IDI-011/014
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:24:08. **Bukatu:** 00:25:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

<p>"Errobatibak" egiten ziren eguraldia aldatzeko. Eskatzea libre omen da.</p>

9. Baratze-leku ona Urbia

- **Erref:** IDI-011/015
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:25:10. **Bukatu:** 00:26:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Igo bezain laster landatzen zuten eta oso baratze ederra izaten zuten Urbian. Lurra omen zen ona. Baserrian ere bazuten baratzea, baina hain ona ez. Txabola guztiek zuten bere pusketa.</p>

10. Donostian zerbitzari taberna batean

- **Erref:** IDI-011/016
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:26:30. **Bukatu:** 00:28:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Hemezortzi urte arte ibili zen artzain. Donostiara joan zen neskame, senide batzuek zuten tabernara. Pilotari famatuak ere bazituzten bezero.

11. Astean egun bat libre

- **Erref:** IDI-011/018
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:30:05. **Bukatu:** 00:32:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Egun guztian lan eta jaiegunean ere lan hasieran. Baina bere garaian hasi ziren egun bat jai hartzen. Berak astelehena libratzen zuen. Etxera etorri, lagunekin bildu, ondo pasatzen zuten egun hura. Goizeko seietan joaten ziren hondartzara, gero ezin zutelako.

12. Uniforme dotorea tabernan

- **Erref:** IDI-011/019
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:32:12. **Bukatu:** 00:33:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

Uniforme dotorea janzten zuten tabernan. Egunero aldatzen zuten mantala. Sotoko zirriztu batzuetan egin zuten lo. Bi neskame egoten ziren.

13. Francoren soldaduen sarrera Donostian

- **Erref:** IDI-011/023
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:37:55. **Bukatu:** 00:40:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Irizar jatetxetik Hotel Aranara joan zen. Gerra garaian, hoteleko zerbitzari askok Bilbo aldera ihes egin zuen. Arriskutsua zen Donostia. Kanean hildakoa ikusi izan du. Soldadu frankistak ikusi zituen postontzietako bandera errepublikanoak ezabatzen.

14. Idiazabalgo bi neskari ilea moztu zigor gisa

- **Erref:** IDI-011/024
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:40:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Idiazabalgo bi neskari ilea moztu zieten gerra denboran.

15. Bonbak Donostiako Alde Zaharrean

- **Erref:** IDI-011/026
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:42:12. **Bukatu:** 00:43:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Bonba batzuk erori omen ziren Donostiako Alde Zaharrean. Ez du uste inor hil zenik. Berehala pasatu ziren Donostiatik militarrek. Idiazabalen ez ziren batere geratu.

16. Hilean behin edo eskolara

- **Erref:** IDI-011/027
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:43:40. **Bukatu:** 00:45:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara hilean behin edo joaten zen bakarrik. Batuketak, kenketak eta biderketak ikasi zituen. Zatiketak, zenbaki batekin bakarrik. Irakurtzen eta idazten badaki, baina ez oso ondo.

17. Idiazabal kaleko etxeak

- **Erref:** IDI-011/033
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:52:46. **Bukatu:** 00:54:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Herrian zeuden etxeak zerrendatzen ditu: maisu-maistrena, sakristauarena, Amerikanoenak, eta abar.

18. Kontrabandoan zebilena ondo, besteak gaizki

- **Erref:** IDI-011/037
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 01:02:31. **Bukatu:** 01:04:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ostean pobre ibili ziren janez. Baserrian ez zuten goserik pasatu. Kontrabandoan zebilenak irabazi egiten zuen, bestela zebilenak batere ez.

19. Pilar-enearen etxe txikian bizi izandakoa

- **Erref:** IDI-011/040
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 01:05:16. **Bukatu:** 01:06:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Umeak etxean izan zituen. Pilar-enean ondo dagoen etxe txikian. Amerikanoen etxea da Pilar-enea. Han oso ondo bizi izan ziren.

20. Dantzazalea izan da

- **Erref:** IDI-011/042
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 01:07:05. **Bukatu:** 01:09:14

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>San Blas jaiak dotoreak ziren. Gaztetan dantzazalea zen. Dantza lotuan ibiliz gero kongregaziotik botatzen zituzten. Mendietako erromerietara ere joaten zen, Santa Barbarara eta.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-08

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com